

STUDIJA SLUČAJA: »CRNAGORAPUT«

I: UVOD: Direkcija za saobraćaj je nakon isteka četvorogodišnjeg ugovora o održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva Crne Gore za period 2010-2014. godine, na nezakonit način potpisivala anekse ugovora sa izvođačem radova, podgoričkom firmom „Crnagoraput“. Naime, nakon što je propustila da na vrijeme objavi tender za nastavak radova na održavanju

putne infrastrukture za naredne četiri godine, Direkcija je uz saglasnost Vlade Crne Gore, zaključila anekse osnovnog ugovora sa „Crnagoraputem“ prvo u maju, a onda i u oktobru 2014. godine za dodatnih 8,2 miliona eura za ukupno 10 mjeseci. Ova firma je po novom pozivu za održavanje državnih puteva u periodu 2014-2018. godina ponudila iznos od 8,8 miliona eura za 12 mjeseci, što je znatno povoljnija cijena od one koja je aneksima ugovorena za dva mjeseca kraći vremenski period.

II: NEZAKONIT ANEKS NAKON KAŠNJENJA SA TENDEROM: Direkcija za saobraćaj Crne Gore je sklopila sa firmom „Crnagoraput“ iz Podgorice Ugovor o izvođenju radova na održavanju i zaštiti 52 magistralna i regionalna puta u Crnoj Gori za period od juna 2010. do kraja maja 2014. godine, ukupne vrijednosti 39,7 miliona eura, odnosno 9,9 miliona eura na godišnjem nivou. U prvoj godini, vrijednost izvršenih radova iznosila je 9,3 miliona eura, u drugoj godini realizovano je 11,4 miliona eura, trećoj godini u 52 putna pravca investirano je 8,8 miliona eura, i konačno od juna 2013. do završetka maja 2014. godine za posao održavanja i zaštite puteva u Crnoj Gori utrošeno je 8,8 miliona eura planiranih sredstava.¹

Nakon realizovanja četvorogodišnjeg posla sa podgoričkom firmom „Crnagoraput“, Direkcija za saobraćaj je trebala da vrijeme da sprovede novi tender za ugovaranje novog četvorogodišnjeg ugovora za održavanje puteva, koji su nakon analize dotadašnjih radova svedeni na pet sekcija, i to: Kotor, Podgorica, Nikšić, Berane i Pljevlja.² Međutim, u aprilu 2014. godine, odnosno dva mjeseca prije isteka četvorogodišnjeg ugovora sa „Crnagoraputem“, Ministarstvo saobraćaja, odnosno Direkcija za saobraćaj nije bila ni objavila tender, već se obratila Vladi Crne Gore sa zahtjevom da se saglasi sa potpisivanjem aneksa osnovnog ugovora sa dotadašnjim izvođačem radova, koji bi izvodio radove u narednih četiri mjeseca, za koliko je procijenjeno da će trajati tenderska procedura za izbor izvođača radova u novom četvorogodišnjem roku.

Zbog ne blagovremenog raspisivanja tenderske procedure i nemogućnosti zaključivanja novog Ugovora Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – Direkcija za saobraćaj je dana 30.05.2014.godine, a na osnovu saglasnosti Vlade, sklopila Aneks IV ugovora kojim je postojeći Ugovor produžen na period od 4 (četiri) mjeseca odnosno od 1.06.2014. godine do 30.09.2014. godine, na vrijednost od 3.313.091,00 €
Dana 27.05.2014. godine raspisan je novi poziv za redovno održavanje regionalnih i

Informacija o potrebi zaključenja Aneksa IV

¹ Informacija o potrebi zaključenja Aneksa IV na ugovor o izvođenju radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori

² Informacija o prekategorizaciji dionica državnih puteva

Saglasnost na potpisivanje aneksa osnovnog ugovora data je u istom mjesecu,³ a ministar saobraćaja i pomorstva Ivan Brajović je mjesec kasnije sa firmom „Crnogoraput“ zaključio aneks ugovora⁴ na iznos od 3,3 miliona eura, iako se bolja cijena za isti posao mogla postići da je tenderska procedura sproveda na vrijeme. Pored toga, četvorogodišnji ugovor bio je zaključen na osnovu zakona o javnim nabavkama, ali je aneks potpuno nezakonito potpisan pozivanjem na drugi zakon, odnosno Zakon o putevima.⁵

III: NOVI TENDER PO POVOLJNIJIM KRITERIJUMIMA ZA PONUĐAČE: Direkcija za saobraćaj je poziv za javnu nabavku za radove na održavanju i zaštiti regionalnih puteva za novi četvorogodišnji period za pet putnih sekcija objavila 27. maja 2014. godine. Procijenjena vrijednost nabavke za svih pet partija ukupno je iznosila 38 miliona eura, odnosno 7,6 miliona eura za svaku partiju pojedinačno.⁶

Veoma je zanimljivo da su ekonomsko-finansijski kriterijumi za učešće u postupku javnog nadmetanja po ovom pozivu znatno sniženi u odnosu na kriterijume koji su zahtijevani po osnovu prethodnog poziva iz februara 2010. godine, za istu vrstu poslova.⁷ Tako je 2010. godine od ponuđača zahtijevano da obezbijede dokaz da su u prethodne tri godine imali prosječan godišnji obrt od najmanje pet miliona eura, dok je prema novom pozivu tražen prosječan godišnji obrt za samo dvije posljednje godine i da iznosi najmanje dva miliona eura.

privredno društvo registrovano kasnije za period od registracije,
(h) dokaz da je prosječni godišnji obrt za posljednje tri godine najmanje 5 000 000 €,
(i) iskustvo u najmanje tri projekta slična po obimu i kompleksnosti u posljednje 3 godi

Javni poziv od 15. februara 2010. godine

1. da prosječni godišnji obrt za posljednje dvije godine nije manji od 2 miliona eura - izvještajem o računovodstvenom i finansijskom stanju-bilans uspjeha i bilans stanja sa izvještajem ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, najviše za posljednje dvije godine, odnosno za period od registracije;

Javni poziv od 27. maja 2014. godine

Pored toga, po prethodnom pozivu od februara 2010. godine kao uslovi za učešće na javnom nadmetanju zahtijevano je da ponuđači prilože potvrdu da nijesu pod stečajem ili u postupku likvidacije, kao i dokaz da ponuđač ima pristup finansijskim sredstvima od najmanje tri miliona eura po godini, kako bi obezbijedili realizaciju radova. Međutim, prema novom pozivu od maja 2014. godine takvi dokazi podobnosti od ponuđača nisu zahtijevani. Dakle, nijesu obezbijeđena finansijska sredstva za eventualnu naplatu od ponuđača ukoliko posao ne završi u ugovorenom roku, što je potpuno neprihvatljivo, jer se radi o javnoj nabavci vrijednoj čak 38 miliona eura, za šta je ekonomski opravdano tražiti dokaze o finansijskoj sposobnosti.

³ Zaključak Vlade Crne Gore broj 08-1308/4 od 05. juna 2014. godine

⁴ Predlog Aneksa IV Ugovora broj 04/10 zaključen između Ministarstva saobraćaja i pomorstva (Direkcije za saobraćaj) i „Crnogoraput“ AD Podgorica

⁵ Član 37, stav 5 Zakona o putevima propisuje da ukoliko ne dođe do zaključenja novog ugovora, organ uprave mora obezbijediti privremeno finansiranje radova na održavanju i zaštiti državnih puteva u visini utrošenih sredstava u posljednjem kvartalu prethodne godine, do zaključenja ugovora za tekuću godinu.

⁶ Poziv broj 01/14 za Otvoreni postupak javne nabavke od 27. maja 2014. godine

⁷ Poziv broj 04/10 na Otvoreni postupak javne nabavke za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori za period 2010-2014. godine od 15. februara 2010. godine

IV: PONIŠTEN TENDER I NOVI NEZAKONIT ANEKS: Na poziv za dodjelu poslova na održavanju državnih puteva za period od 2014-2018. godine dostavljene su tri ponude, od kojih je samo ponuda podgoričke firme „Crnogoraput“ obuhvatala sve sekcije. Ponuda ove firme iznosila je 35,2 miliona eura, odnosno 6,8 miliona eura za prvu partiju, 7,5 miliona eura za drugu partiju, 6,9 miliona eura za treću partiju, 7,3 miliona eura za četvrtu i 6,4 miliona za petu partiju, i rokom završetak radova za svaku partiju 48 mjeseci.

Komisija za vrednovanje i otvaranje ponuda je avgusta 2014. godine donijela odluku kojom je ovaj posao u četvorogodišnjem trajanju, za svih pet partija dodijelila dotadašnjem izvođaču radova, firmi „Crnogoraput“.⁸ Istovremeno, za prvu partiju bila je dostavljena i ponude firme „Tehnoput-MNE“ iz Podgorice, ali je Komisija tu ponudu ocijenila kao neispravnu, pod obrazloženjem da je dio dokumentacije dostavljen nepotpisan i neovjeren, pa je zaključila da na taj način nije iskazala volju da učestvuje na tenderu.⁹ Na takvu odluku firma „Tehnoput-MNE“ je uložila žalbu Državnoj komisiji za kontrolu javnih nabavki koja je sredinom septembra 2014. godine usvojena, čime je poništen postupak javne nabavke u cjelosti.

S obzirom na ove okolnosti nije izabran novi izvođač na poslovima redovnog održavanja pa je potrebno zaključiti novi Aneks ugovora sa dosadašnjim izvođačem kako bi se nastavio kontinuitet u održavanju regionalnih i magistralnih puteva, što je neophodno kako zbog prohodnosti puteva tako i bezbjednosti saobraćaja.

Kako se mora pokrenuti novi javni poziv za čiju realizaciju je potreban period od najmanje 4 (četiri) mjeseca, a isto tako nije uputno uvoditi eventualno novog izvođača u poslove redovnog održavanja u sred zime, jer zimsko održavanje puteva zahtijeva kompleksne pripreme i ulaganja, smatramo da je potrebno zaključiti novi Aneks ugovora na period od najmanje 6 (šest) mjeseci tj. od 1.10.2014. godine do 31.03.2015. godine.

Najme, zbog obaveza da izvođač...

Informacija o potrebi zaključenja Aneksa V

Zbog obaranja tendera, Direkcija za saobraćaj je ponovo zatražila od Vlade Crne Gore saglasnost za potpisivanje još jednog aneksa ugovora¹⁰ sa firmom „Crnogoraput“, u trajanju od šest mjeseci, odnosno za period od 01. oktobra 2014. do 31. marta 2015. godine.¹¹ U Direkciji za saobraćaj su naveli da su za sprovođenje tendera potrebna četiri mjeseca, ali da oni predlažu šest mjeseci, jer u zimskom periodu nije preporučljivo uvoditi u posao novog izvođača radova, zbog kompleksnosti radova na održavanju puteva. Vlada je početkom oktobra 2014. godine dala svoju saglasnost, te je potpisan novi aneks osnovnog ugovora u vrijednosti od dodatnih 4,9 miliona eura.¹²

Vremenski period trajanja radova:	12 mjeseci	10 mjeseci
Iznos na mjesečnom nivou:	733.477	828.272
Ukupan iznos:	8.801.732	8.282.727

Dakle, ugovorena vrijednost radova po osnovu dva aneksa ugovora koja su zaključena sa firmom „Crnogoraput“ iz Podgorice za samo 10 mjeseci iznosila je 8,2 miliona eura, što na mjesečnom nivou iznosi 828 hiljada eura. Ista firma je u ponudi po pozivu iz maja 2014. godine dostavila

⁸ Odluke o izboru najpovoljnije ponude broj 01-6121/1 od 11. avgusta 2014. godine, broj 01-6122/1 od 11. avgusta 2014. godine, broj 01-6123/1 od 11. avgusta 2014. godine, broj 01-6124/1 od 11. avgusta 2014. godine, broj 01-6125/1 od 11. avgusta 2014. godine

⁹ U odnosu na partiju pet, dostavljena je ponuda firme „Mehanizacija i programat“ AD iz Nikšića, sa ponuđenom cijenom od 7.098.696,05 eura.

¹⁰ Aneks V Ugovora broj 04/10 zaključen između Ministarstva Saobraćaja i pomorstva (Direkcije za saobraćaj) i „Crnogoraput“ AD podgorica od 30. septembra 2014. godine

¹¹ Informacija o potrebi zaključenja Aneksa V na ugovor o izvođenju radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori za period 2010-2014. godine

¹² Zaključak Vlade Crne Gore broj 08-2260/4 od 02. oktobra 2014. godine

znatno nižu cijenu za održavanje državnih puteva, pa je za godinu dana ponudila iznos od 8,8 miliona eura, što je na mjesečnom nivou iznosilo 733 hiljade eura. Na taj način je zbog neblagovremenog sprovođenja tendera nastupila šteta za državni budžet najmanje u iznosu razlike između cijene ugovorene aneksima osnovnog ugovora i ponude firme „Crnogoraput“ po osnovu poziva iz maja 2014. godine.

Zbog svega navedenog, MANS je podnio krivičnu prijavu protiv Ivana Brajovića, ministra saobraćaja i pomorstva kao odgovornog lica u predmetnom slučaju.¹³

¹³ NVO „MANS“ je podnio krivičnu prijavu Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore protiv ministra saobraćaja i pomorstva Ivana Brajovića dana 25. decembra 2014. godine